

महाराष्ट्र शासन
पर्यावरण विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: इएनव्ही-२०१३/प्र.क्र.५४/तांक-३
१५ वा मजला, नवीन प्रशासन भवन
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक
मंत्रालय, मुंबई - ३२
दिनांक : ०९ ऑक्टोबर, २०१३

प्रस्तावना -

पर्यावरणविषयक बाबींची जाणीव जनमाणसांत निर्माण करून पर्यावरणाच्या संरक्षण व संवर्धनार्थ विस्तृत प्रमाणात जनजागृती करण्याच्या उद्देशाने महाराष्ट्र राज्याच्या सुवर्णमहोत्सवी वर्षापासून म्हणजे २०१० पासून “सृष्टिमित्र पारितोषिक” ही योजना राबविण्यात येत आहे. तदनुषंगाने सन २०१३-१४ या वर्षात राज्यस्तरीय सृष्टिमित्र पारितोषिकांसाठी स्पर्धेचे आयोजन करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय-

पर्यावरण विषयक व्यापक जनजागृती विद्यार्थी, महिला तसेच नागरीकांमध्ये करण्यासाठी “सृष्टिमित्र पारितोषिक” या योजनेतर्गत राज्यस्तरावर विविध स्पर्धाचे आयोजन करण्यास या शासन निर्णयाद्वारे प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

स्पर्धा विविध गटांसाठी आयोजित करण्यात येत असून त्यात शालेय व महाविद्यालय प्रकल्प, छायाचित्र, घोषवाक्य, बालसाहित्य, स्लाईड शो, सर्वोत्तम इको-क्लब, पर्यावरण संवर्धनात महिलांचा सहभाग, शाश्वत विकासासाठी पर्यावरण शिक्षणातील यशस्वी प्रकल्प असे संवर्ग असणार आहे. सृष्टिमित्र पारितोषिक स्पर्धेचे आयोजन व समन्वयन, मागील दोन वर्षापासून समन्वयन करीत असलेली संस्था-केंद्रीय पर्यावरण व वन मंत्रालयामार्फत “सेंटर ऑफ एक्सलन्स” म्हणून नियुक्त केलेले “पर्यावरण शिक्षण केंद्र” पुणे (Centre for Environment Education (CEE),) यांचेमार्फत करण्यास या शासन निर्णयाद्वारे मान्यता देण्यात येत आहे. CEE पुणे यांनी उपरोक्त कार्यक्रमांतर्गत राबवावयाचे उपक्रम व खर्चाच्या बाबी पुढील प्रमाणे ::

अ.क्र.	उपक्रम	प्रस्तावित खर्च (रु)
१	प्रसिद्धीसाठी लागणारे साहित्य निर्मिती - (इंग्रजी / मराठी)	५०,०००/-
२	विविध माध्यमांद्वारे प्रसिद्धी (जिल्हास्तरांवरील प्रसिद्धी माध्यमांद्वारे, पोस्टर्सद्वारे, आकाशवाणीद्वारे)	३,५०,०००/-
३	माहिती संच तयार करणे (इंग्रजी/मराठी) - ४,००० प्रती	२,००,०००/-
४	१)वेब अँडमिनिस्ट्रेटर रु. १५००० x ९ महिने २)प्रकल्प सहायक	२,७०,०००/-

अ.क्र.	उपक्रम	प्रस्तावित खर्च (रु)
	रु. १५००० x ९ महिने	
५	प्रवेशिकांचे मूल्यमापन	१,००,०००/- (निवड समितीवरील खर्चासह)
६	विजेत्या स्पर्धकांचा प्रवास खर्च, निवास व भोजन खर्च ६,००० x ८०	४,८०,०००/-
७	कार्यक्रमाचे समन्वयन, मांडण, प्रवास खर्च	३,००,०००/-
८	६० सर्वोत्कृष्ट प्रवेशिकांचे प्रदर्शनासाठी छपाई व मांडणी (प्रती खर्च ९०००/-)	६०,०००/-
९	विजेत्या प्रवेशिकांची संकलिका (१००० प्रती)	३,२०,०००/-
१०	विजेत्या प्रवेशिकांसह सन २०१४ साठीचे वेळापत्रक (५०० प्रती)	५०,०००/-
११	पारितोषिक वितरण समारंभाचे व प्रदर्शनाचे आयोजन	३,५०,०००/-
१२	संस्थेचा प्रशासकीय खर्च (१०%)	२,५३,०००/-
१३	बळिसाची रक्कम	२,५८,०००/-
	एकूण	३०,४९,०००/-

३. सेंटर फॉर एन्हायर्नमेंट एज्युकेशन, पुणे यांना उपरोक्त कार्यक्रम राबविण्यासाठी उपरोक्त प्रमाणे एकूण रु. ३०,४९,०००/- (एकूण रूपये तीस लाख एकेचाळीस हजार फक्त) एवढया खर्चास या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात येत आहे. खर्चाचा तपशिल व त्यातील बदल, याबाबतचा अधिकार पर्यावरण विभागाकडे असेल. तसेच, उपरोक्त कार्यक्रमांतर्गत CEE यांच्याकडे मार्च, २०१३ अखेर शिळ्षक अखर्चित रु. ४,३७,७९७/- एवढया रक्कमेस सन २०१३-१४ आर्थिक वर्षात उपरोक्त मंजूर कार्यक्रमासाठी खर्च करण्यास या शासन निर्णयाद्वारे मान्यता देण्यात येत आहे.

४. स्पर्धेचे आयोजन व आयोजनाबाबत सर्व निर्णय पर्यावरण शिक्षण केंद्र, पुणे हे पर्यावरण विभागाच्या पूर्व संमतीने घेतील. स्पर्धेच्या आयोजनासाठी पर्यावरण शिक्षण केंद्र, पुणे यांना उपरोक्त रु. ३०,४९,०००/- एवढया मंजूर रक्कमेपैकी खर्चासाठी पहिला हप्ता म्हणून रु. १५,०० लक्ष (रूपये पंधरा लक्ष फक्त) एवढा निधी वितरीत करण्यास या शासन निर्णयाद्वारे मान्यता देण्यात येत आहे. उपरोक्त रक्कमेचा धनादेश “Centre for Environment Education”, Pune यांच्या नावे काढण्यात यावा. या व्यतिरिक्त मार्च, २०१३ अखेर शिळ्षक रु. ४,३७,७९७/- एवढी रक्कम उक्त नमुद खर्चाच्या बाबींसाठी वापरण्यात यावी. उर्वरित म्हणजेच रु. ११,०३,२०३/- रक्कम वितरीत करणे बाकी आहे.

५. यासाठी होणारा खर्च “मागणी क्र. यू-४-३४३५-परिस्थितीकी पर्यावरण, ०४, प्रदूषण प्रतिबंध व नियंत्रण १०३, वायू व जल प्रदूषण प्रतिबंध, पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना - राज्य योजनातर्गत योजना (०२)(१३) पर्यावरण विषयक जनजागृती, शिक्षण व वातावरण बदल कृति योजना (३४३५ १३०२) ३१, सहाय्यक अनुदाने (वेतनेतरा)” या लेखाशिर्षाखाली २०१३-१४ या आर्थिक वर्षातील मंजूर अनुदानातून भागविण्यात यावा. सन २०१३-१४ या आर्थिक वर्षी उपरोक्त लेखाशिर्षाखाली एकूण रु. ३००.०० लक्ष तरतूद उपलब्ध आहे.

६. उपरोक्त रक्कम रु. १५.०० लक्ष (रुपये पंधरा लक्ष फक्त) अधिदान व लेखाधिकारी यांच्यामार्फत कोषागारातून काढून “Centre for Environment Education”, Pune यांना अदा करण्यासाठी आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून श्री. र.ल.लखोटे, कक्ष अधिकारी, पर्यावरण विभाग, मंत्रालय व नियंत्रक अधिकारी म्हणून श्री.ध.वा.परब, उप सचिव, पर्यावरण विभाग, मंत्रालय यांना घोषित करण्यात येत आहे. त्यांनी Centre for Environment Education, Pune यांना रु. १५.०० लक्ष (रु. पंधरा लक्ष फक्त) अधिदान व लेखाधिकारी कार्यालय, मुंबई येथून स्वतंत्र धनादेशाद्वारे वितरीत करण्याची कार्यवाही करावी.

७. सदर शासन निर्णय नियोजन विभागाने अनौपचारीक संदर्भ क्र. २६६/१४६१, दिनांक २ जुलै, २०१३ अन्वये दिलेल्या सहमतीस अनुसरुन तसेच वित्त विभागाने अनौपचारीक संदर्भ क्र. २४०/१३/व्यय-१६, दिनांक ३ ऑगस्ट, २०१३ अन्वये दिलेल्या सहमतीस अनुसरुन निर्गमित करण्यात येत आहे.

८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१३१००११४५५५८७२०४ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(र . ल . लखोटे)
कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. प्रधान सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
२. प्रधान सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
३. सदस्य सचिव, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, सायन, मुंबई
४. मा. मंत्री (पर्यावरण) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
५. मा. राज्यमंत्री (पर्यावरण) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
६. संचालक, सेंटर फॉर एन्हायर्नमेंट एज्युकेशन, सेंट्रल रिजन सेल, पुणे
७. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता / लेखापरीक्षा) महा-१ व महा-२, मुंबई / नागपूर
८. अधिदान व लेखाअधिकारी, मुंबई
९. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई
१०. वित्त विभाग (अर्थ-७/व्यय-१६), मंत्रालय, मुंबई
११. प्रधान सचिव (पर्यावरण) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
१२. पर्यावरण विभागातील सर्व कायासने
१३. निवड नस्ती